

ВПЛИВ ЯКОСТІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОТОКІВ НА ФОРМУВАННЯ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ АГРОПІДПРИЄМСТВ

В умовах сучасного стану аграрного сектору та зростання вимог до прозорості управління підприємствами інтегрована звітність стає важливим інструментом для оцінки ефективності їхньої діяльності. Особливого значення набуває якість інформаційних потоків, зокрема фінансового та нефінансового характеру, що є основою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень та формування звітності, яка задовольняє потреби зацікавлених сторін.

Узгодженість, повнота та надійність інформації в інтегрованій звітності агропідприємств сприяє не тільки підвищенню прозорості, але й забезпеченню їхньої стійкості та конкурентоспроможності. Водночас, високоякісні інформаційні потоки дозволяють відобразити реальний вплив агропідприємств на навколишнє середовище, соціальну сферу та економіку, що стає особливо актуальним в контексті сучасних викликів сталого розвитку.

В основі змісту поняття «інформаційний потік» лежить інформація. Законом України «Про інформацію» визначено, що інформація – це будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді [1].

Відповідно для прийняття ефективних управлінських рішень на будь-якому підприємстві важлива інформація, яка є доступною, точною та своєчасною. Це створює потребу в систематизації та організації інформації, що, в свою чергу, призводить до цілеспрямованого та організованого руху даних, що й становить суть інформаційного потоку.

Науковець О. Височан розглядаючи інформацію крізь призму бухгалтерського обліку визначає, що вона формується суб'єктом, подібно хвилі, проходить мережу фільтрів облікової системи, де частина відбивається, тобто не приймається обліковою службою до опрацювання, частина поглинається – використовується для внутрішньооблікових потреб, частина заломлюється – змінюється для формування вихідних відомостей у відповідь на запити користувачів, а решта, у вигляді доведеної інформації потрапляє на границю споживання кінцевим користувачем [2, с. 154].

На нашу думку дане визначення дозволяє краще зрозуміти, що інформаційний потік в обліковій системі координат є багаторівневим процесом, де інформація проходить різні етапи фільтрації з метою забезпечення її якісних характеристик та для досягнення релевантності та відповідності потребам користувачів.

В контексті формування інтегрованої звітності ґрунтовною є думка науковців Л. Ловінської, А. Озеран та Р. Коршикової, які вважають, що «як у мирний час, так і в умовах війни головна вимога управління до інформації – це її корисність для обґрунтування управлінських рішень. Корисною така

інформація буде тоді, коли вона є достовірною та міститиме саме ті відомості, які змістовно задовольняють запит управління» [3, с. 94].

В Україні критерії якості облікової інформації визначаються в НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» та Концептуальній основі фінансової звітності (табл. 1).

Таблиця 1 – Якісні характеристики інформації в обліку

Концептуальна основа фінансової звітності		НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»
Основоположні якісні характеристики	доречність	доречність
	суттєвість	
	правдиве подання	достовірність (правдивість)
Посилювальні якісні характеристики	зіставність	зіставність
	можливість перевірки	
	своєчасність	
	зрозумілість	дохідливість і зрозумілість

Джерело: систематизовано автором за [4], [5].

На основі даних таблиці можна зазначити, що якість інформаційного потоку визначається насамперед ступенем корисності для прийняття рішень. Аналіз нормативних документів показує, що в системі бухгалтерського обліку корисність інформації залежить від таких характеристик, як доречність, правдиве подання, зіставність та зрозумілість. Чим більше цих характеристик присутнє в інформації, тим вона цінніша для користувачів. При цьому доречність інформації забезпечує можливість своєчасного реагування на зміни ринкової кон'юнктури та ефективного планування операційної діяльності агропідприємства. Правдиве подання забезпечує високий рівень достовірності та об'єктивності, що особливо важливо в умовах підвищених ризиків і невизначеності, характерних для аграрного сектора. Зіставність дозволяє користувачам оцінити динаміку показників у часі, а також порівнювати результати діяльності з іншими підприємствами галузі, що сприяє формуванню конкурентної стратегії. Зрозумілість, у свою чергу, особливо важлива для користувачів, які не мають спеціалізованих знань, але потребують інформації для прийняття інвестиційних або управлінських рішень.

Зазначимо, що з огляду на специфіку діяльності агропідприємств якість інформаційних потоків є одним із визначальних чинників, що впливає на формування методології інтегрованої звітності. Висока якість інформаційних потоків є критично важливою для забезпечення достовірності, повноти та своєчасності даних, які відображають фінансові та нефінансові аспекти діяльності підприємства. Інформаційні потоки в агропідприємствах мають свої унікальні особливості, такі як сезонність виробництва, значні коливання цін на сільськогосподарську продукцію, залежність від природних і кліматичних умов, а також вплив соціально-економічних факторів, що зумовлює

необхідність підвищеної уваги до їх якості. Тому, в силу специфіки аграрного сектора, часто користувачі інформації не в змозі чітко інтерпретувати отриману інформацію, оскільки це вимагає спеціальних знань та навичок. Саме тому особливу роль у підвищенні якості інформаційних потоків відіграє стандартизація даних і впровадження сучасних інформаційних технологій, які можуть забезпечити зручну візуалізацію й автоматизацію процесів обробки інформації. Це, у свою чергу, сприятиме створенню інформаційного середовища, яке полегшить прийняття обґрунтованих рішень і посилить довіру до підприємств з боку стейкхолдерів, забезпечуючи їхню стійкість у довгостроковій перспективі.

Таким чином, якість інформаційних потоків є ключовим фактором у процесі формування інтегрованої звітності агропідприємств. Узгодженість, повнота та достовірність інформаційних потоків забезпечують прозорість діяльності підприємства та підвищують його стійкість. Інтегрована звітність, що базується на високоякісних інформаційних потоках, сприяє підвищенню довіри інвесторів, партнерів та суспільства, що в свою чергу дозволяє агропідприємствам успішно функціонувати та розвиватися в умовах сучасної економіки. В процесі досягнення Цілей сталого розвитку агропідприємствам важливо вдосконалювати управління інформаційними потоками, інтегруючи сучасні технологічні рішення та стандарти звітності.

Перспектива подальших досліджень полягає в розробці концептуальної моделі інформаційного забезпечення інтегрованої звітності агропідприємств на основі фінансових і нефінансових інформаційних потоків.

Інформаційні джерела

1. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (дата звернення: 30.10.2024).
2. Височан О. Характеристики обліково-інформаційних потоків в теорії облікових фільтрів. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. 2015. Вип. 4. С. 154–159. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vsna_ekon_2015_4_32. (дата звернення: 30.10.2024).
3. Ловінська Л., Озеран А., Коршикова Р. Бухгалтерський облік та фінансова звітність в умовах воєнного стану в Україні. *Фінанси України*. 2022. № 4. С. 92–106.
4. Концептуальна основа фінансової звітності: Стандарт Ради з Міжнар. стандартів бух. обліку від 01.09.2010 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_009#Text (дата звернення: 30.10.2024).
5. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ М-ва фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 : станом на 3 січ. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 30.10.2024).